

Juhend keskkonnateadliku vabatahtlikkuse kohta spordis

Koordineerija:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sisukord

SISSEJUHATUS: MIS ON PLAYGREEN?	4
1. KONTEKST: KESKKONNAALANE VABATAHTLIKKUS JA SPORT	5
1.1 Ökoloogiline alus rohujuuretasandi spordiürituste rohestamiseks	5
1.2 Keskkonnateadliku vabatahtlikkuse ja altruismi väärtused	6
1.3 Keskkond kui viis meelitada noori spordi juurde	8
II. PLAYGREEN MEETOD: KUIDAS SEDA TEHA?	10
2.1 PlayGreen eesmärgid ja väärtused	10
2.2 Teekaart	11
2.3 Kaasa vabatahtlikke Green Team'i	12
2.4 Green Team nõustamine: abivahendid	18
2.5 Rakendamine	23
2.6. Hindamine ja võrgustikule ettekandmine	25
III LEVITAMISSTRATEEGIA	27
3.1 Kommunikatsiooni strateegia	27
3.2 Visuaalne identiteet	28
3.3 Kommunikatsioonikanalid	28
3.4 UEFA liikmetest alaliitude kommunikatsioonistrateegiad	29
IV PROJEKTI JÄTKUSUUTLIKKUS	31
4.1 Majandus	31
4.2 Personal	31
V PLAYGREEN RAKENDAMINE PRAKTIKAS – Olulised õppetunnid	32
Eesti Jalgpalli Liit (EJL)	33
Malta jalgpalliliit	35

Flaami jalgpalliliit	36
Leedu jalgpalliliit	38
VI Järeldused ja õppetunnid	40
Lisa	42
Lisa 1: PlayGreen vabatahtliku positsioon	42
Lisa 2: PlayGreen ürituse aruandevorm.....	44

SISSEJUHATUS: MIS ON PLAYGREEN?

PlayGreen („Mängime roheliselt“) on Erasmus+ Sport poolt rahastatav project, mille sihiks oli välja töötada vahend spordiürituste rohestamiseks vabatahtlike kaasabiga. Peamine eesmärk on kaasata kõikides vanusegruppides inimesi, kes on huvitatud kliimamuutusest ja keskkonnavalasest jätkusuutlikkusest, spordivabatahtlikkuse kaudu, et mõjutada laiemaid sotsiaalseid muutusi ja samal ajal kogeda kasu spordis osalemisest.

Üldistatult on uuringud näidanud, et naised seovad end rohkem kliimamuutusi käsitlevate sündmustega. Teisest küljest osalevad mehed tõenäolisemalt spordiüritustel või spordiga seotud tegevustes^{1,2}. PlayGreen seadis eesmärgiks kasutada kliimameetmeid ja keskkondlikku jätkusuutlikkust stiimulina noorte inimeste kaasamiseks, roheliste spordivõistluste korradamiseks ja kestlikumal viisil mängimiseks ning Samal ajal soovides edendada kasulikke/lihtsaid ideid keskkonna kaitsmiseks kohaliku kogukonna igapäevaelu raames. Selles suhtes on oluline märkida, et kuigi PlayGreen meetodit testisid jalgpallis 4 UEFA alaliitu, siis see on läbimõeldud kasu tooma erinevatele spordialadele. Sellisena on käesolev document praktiline juhend jälgendamaks PlayGreen vabatahtliku formaati iga kohaliku, regionaalse või riikliku spordiühenduse ja nende sidusrühmade poolt.

See juhend on üks kolmest Intellektuaalsest Teatisest (IT), mis arendati välja selle projekti raames. Kõik Intellektuaalsed Teatised ja pedagoogilised allikad on saadaval PlayGreen kodulehel: (www.playgreenproject.eu) hispaania, eesti, flaami, leedu ja inglise keeles. Selles juhendis on kuus jagu, milles jagatakse nii teadmisi kui olulisi samme spordiürituste rohestamise tähtsuse aruteludeks. Samuti kuidas kaasata spordivabatahtlikke võistluste rohestamise kaudu. Täpsemalt, selle dokumendi esimeses jaos pealkirjaga “Kontekst” antakse ülevaade ökoloogisest alusest amatöörtaseme spordivõistluste rohestamiseks. Seejärel selgitatakse keskkonnavalase ja

¹ Skirstad, B., & Hanstad, D. V. (2013). Gender matters in sport event volunteering. *Managing Leisure*, 18(4), 316-330.

² McDougle, L. M., Greenspan, I., & Handy, F. (2011). Generation green: understanding the motivations and mechanisms influencing young adults' environmental volunteering. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 16(4), 325-341.

spordivabatahtlikkusega kaasnevaid väärtusi. Viimasena selgitatakse, kuidas ja miks saab keskkonnakaitset kasutada noorte inimeste kaasamiseks spordi juurde. Teises osas jagatakse selgitusi, kuidas viia läbi üritus PlayGreen metoodika abil ja kolmas osa puudutab kommunikatsiooni tähtsust, millele järgneb majandus- ja inimressursi jätkusuutlikkuse käsitus. Lõpetuseks leiab lugeja näiteid neljalt organisatsioonilt, mis viisid PlayGreen ideid ellu, kokkuvõtte koos peamiste ideede ja õppetundidega.

1. KONTEKST: KESKKONNAALANE VABATAHTLIKKUS JA SPORT

1.1 Ökoloogiline alus rohujuuretasandi spordiürituste rohestamiseks

Üritustel on oma olemuse tõttu mitmesugune mõju keskkonnale. Kuigi üritused erinevad oma suuruse, tüübi, fookuse ja sidusrühmade kaasatuse poolest, on viimastel aastatel suurenenud huvi luua jätkusuutlikumaid üritusi, millega kaasneb minimaalne keskkonnamõju. Üritused põhjustavad keskkonnaalast mõju nii planeerimise, arendamise faasis kui toimumisele järgnevas faasis. Eelkõige ülisuured spordivõistlused, mis tähendavad suurt energiatarbimist, transporditeenust või jäätmeteket. peaksid olema palju teadlikumad mõjudest ja arendama võimalusi keskkonnakoormuse vähendamiseks. Ürituskorraldajate jaoks on oluline teada kõige sobilikumaid vahendeid oma sündmuste jätkusuutlikkumaks muutmisel kogu selle elutsükli ulatuses. planeerimisest järelhindamiseni³.

Erinevate meetoditega on võimalik välja arvutada mõju, mida spordivõistlused põhjustavad keskkonnale, eelkõige mõõta süsinikujälge, modelleerida keskkondlikke sisendeid ja väljundeid, analüüsida elutsükli või arvutada ökoloogilist jalajälge⁴. Varasemates uuringutes on täheldatud,

³ Dickson, C., & Arcodia, C. (2010). Promoting sustainable event practice: The role of professional associations. *International Journal of Hospitality Management*, 29(2), 236-244.

⁴ Dolf, M. and Teehan, P., 2015. Reducing the carbon footprint of spectator and team travel at the University of British Columbia's varsity sports events. *Sport Management Review*, 18(2), pp.244-255.

Collins, A., Jones, C. and Munday, M., 2009. Assessing the environmental impacts of mega sporting events: Two options?. *Tourism management*, 30(6), pp.828-837.

Walker, A.W., 2007. Going Green: The Application of Life Cycle Assessment tools to the indoor sports flooring industry. In *The Impact of Technology on Sport II* (pp. 83-88). CRC Press.

Collins, A. and Flynn, A., 2008. Measuring the environmental sustainability of a major sporting event: A case study of the FA Cup Final. *Tourism Economics*, 14(4), pp.751-768.

et suurima mõjuga valdkonnad on: transport, toitlustus ja taristu (mõista kui spordiareeni kasutusiga).

Euroopa Liidu Life Tackle⁵ projekti kohaselt ulatub kõrgliiga klubi/staadioni aastane elektritarve 8 000 000 kWh-ni. Nimetatud EL projektis märgitakse, et 2600 nelja-liikmelise pere aastase elektritarbimisega. Teadlaste sõnul võib veetarve küündida 100 000 m³-ni aasta jooksul. Selle kogusega saaks nende hinnangul täita 40 olümpia-nõuetele vastavat ujumisbasseini. Mis puutub jäätmetesse, siis üks toetaja tekitab keskmiselt 0,6 kg prügi iga mängu kohta, mis lubaks toota 20 000 jalgpallisärki. Kuigi amatöörvõistluste mõju keskkonnale näib vähene, sest ressursse ei kasutata nii ulatuslikult, siis tegelikult puuduvad uuringud nende ökoloogilise jalajälje kohta. Arve saab vähendada, kuid sarnane mõju on olemas sõltumata ürituse suuruselt ja olemusest.

Lisaks tuleb märkida, et rohujuuresandide võistlused võivad saada aluseks, et mõjutada üritustega seotud osapooli ja korraldajaid nagu spordiklubisid, personalijuhte, palgalisi töötajaid ning vabatahtlikke. Spordivõistluste rohestamine pole soovitatav mitte ainult keskkonnamõju vähendamise seisukohast vaid selle pinnalt saab tõsta keskkonnaalast teadlikkust.

1.2 Keskkonnateadliku vabatahtlikkuse ja altruismi väärtused

Keskkonnateadlikud vabatahtlikud võivad erineda suhtumise ja käitumise poolest teistest, kes seovad end muudel põhjustel⁶. Vabatahtlikkuse sotsiaalsete aspektide põhjal võib ennustada selle innukust keskkonnagruppides⁷. Mida selle all mõeldakse? Esineb vähemalt nelja tüüpi keskkondlikku käitumist⁸: (1) Keskkondlik aktiivsus: need, kes osalevad aktiivselt; (2) Mitteaktiivne käitumine avalikus ruumis: isiklikul tasandil seotakse end keskkondlike küsimustega; (3) Keskkonnakaitse erasfääris: keskkonnaga arvestatakse igapäevaelus ja; (4) Muu keskkondlikult

⁵ Project website <https://lifetackle.eu>

⁶ Randle, M. J., & Dolnicar, S. (2006). Environmental volunteers: are they driven by altruism and a strong feeling of regional identity?

⁷ Randle, M. J., & Dolnicar, S. (2006). Environmental volunteers: are they driven by altruism and a strong feeling of regional identity?

⁸ Stern PC. 2000. Toward a coherent theory of environmentally significant behavior. *Journal of Social Issues* 56(3): 407–424.

oluline käitumine: teiste keskkonnaalase käitumise mõjutamine, näiteks töökohal. Miks see on oluline?

Kuigi positiivne keskkonnaalane käitumine on suurenenud aja jooksul⁹, siis kodanike seotus keskkondlike tegevustega on väga erinev ja seeõttu tuleks enne selliste keskkonnakaitsest huvitatud ning seda sporti tuua soovivate vabatahtlike määratlemist mõista, mis tüüpi vabatahtlikke kõnetaksid rohelised spordivõistlused. Eeltoodut arvesse võttes on vajalik tuvastada vabatahtlike jaoks olulised väärtused. Meie hüpoteesi kohaselt on PlayGreen vabatahtlik kas keskkonnaaktivist või mitte-aktivist, kes tegutseb avalikus ruumis. Veelgi enam võivad PlayGreen tegevused mõjuda käivitava jõuna spordist võõrdunud inimestel sellega end taas siduda, toetades seda läbi mõjuva põhjuse nagu keskkondlik tegevus. Neid innustavad väärtused määravad ka osalemise põhjused. Seega on üksikisiku väärtuste mõistmises võti sobivate strateegiate leidmises nende PlayGreen vabatahtlikuks värbamiseks. Järgnevalt käsitletakse mõningaid väärtusi:

Keskkonnaalase vabatahtlikkusega siduvate isikute puhul võib välja tuua kolme tüüpi käitumist. Nad võivad olla kas egoistlikud (osalevad isikliku huvi tõttu), altruistid (osalevad ühiskondliku mure tõttu) või biosfääriga seostuvad (osalevad pärast keskkonnakaitse kulude ja tulude kaalumist ning selle võrdlemist potentsiaalsete ökoloogiliste mõjudega). Nii altruistlikud kui biosfäärilised väärtused lubavad keskkonnasõbralikke käitumisviise, aga ka egoistlik käitumine võib korreleeruda keskkonnasõbralikkusega kui see isik tahab seda esmatähtsaks tõsta¹⁰.

Oluline on märkida, et keskkonnateadlikele vabatahtlikele iseloomulikke väärtusi võib leida ka mitte-veel-keskkondlike vabatahtlike seast. Aktiivsed kodanikud võtavad palju tõenäolisemalt omaks keskkonda kaitsva käitumise pärast seda, kui nad tutvuvad kliimamuutuste ja keskkonnaprobleemide teemadega. Veelgi enam, juba vabatahtlikena tegutsevatel inimestel on

⁹ Eurobarometer, S. (2008). Attitudes of European citizens towards the environment. *European Commission*, 295.

¹⁰ Stern PC. 2000. Toward a coherent theory of environmentally significant behavior. *Journal of Social Issues* 56(3): 407–424.

välja arenenud teatav vabatahtliku identiteet ja nad soovivad seda tugevdada¹¹. Kokkuvõtteks, keskkonnateadlikke vabatahtlikke võib aktiveerida erinevatel põhjustel ja väärtuste toel ning soovides neid kõnetada on oluline mõista nende ootusi ja lähtekohti. Altruistlikku vabatahtlikku motiveerib tegevuse eriomane väärtus ja ta ei oota midagi vastu. Egoistlikum vabatahtlik on orienteeritud rohkem preemiaile või tegevuse väärtusele lähtuvalt isiklikest huvidest, näiteks karjäärivõimalustest. See ei tähenda, et konkreetsetel vabatahtlikul ei ole mitu käitumismustrit. Nimelt seda oleme näitnud PlayGreen puhul (näiteks, vabatahtlike sõnutsi osalesid nad nii uute keskkonnaalaste oskuste omandamiseks kui ka spordiorganisatsiooni aitamiseks ja keskkonnale head tegemiseks. Seetõttu vabatahtliku motivatsiooni mõistmise aluste mõistmine on võtmetähtsusega, et kaasata inimesed keskkonnakaitselistesse tegevustesse¹² ja keskkonnaalaseks vabatahtlikuks¹³.

1.3 Keskkond kui viis meelitada noori spordi juurde

Olles kindlaks teinud spordivõistluste rohestamise tähtsuse ja vabatahtlikke innustavad väärtused, käsitleme selles jaos neid mõisteid, et väita, kuidas keskkonna kaitsmist ja aktiivsust saab kasutada noorte kaasamiseks sportmängudesse. Igal spordialal võib see stiimul olla erinev. Seetõttu tuleb tagada, et vabatahtlikud kas:

- (a) saavad osalemisest mingit kasu,
- (b) tunnevad oma panust millegi paremaks muutmisel või,
- (c) tunnevad turvalist ruumi arenguks,

mis toetab rohelistel vabatahtlikel olla spordi juures aktiivsem. Käsitleme seda põhjalikumalt kahe näitega erinevatelt spordialadelt: jalgpallist ja sõudmisest. PlayGreen partnerid viisid läbi intervjuud kahe eksperdiga spordi, keskkonna ja vabatahtliku tegevuse vallas: Giorgio Bagordo Itaalia WWF-ist ja Paul Hunt keskkonnast International Platform on Sports and Development¹⁴.

¹¹ Finkelstein, M. A., Penner, L. A., & Brannick, M. T. (2005). Motive, role identity, and prosocial personality as predictors of volunteer activity. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 33(4), 403-418.

¹² Scott, D., & Willits, F. K. (1994). Environmental attitudes and behavior: A Pennsylvania survey. *Environment and behavior*, 26(2), 239-260.

¹³ Stern, P. C., Dietz, T., & Kalof, L. (1993). Value orientations, gender, and environmental concern. *Environment and behavior*, 25(5), 322-348.

¹⁴ Pange tähele, et on olemas konkreetne dokument Intellektuaalne Teatis 2), kus kirjeldame nende kahe spetsialisti küsimusi ja vastuseid. Intellektuaalse Teatise 2 leiate PlayGreeni veebisaidilt (<https://www.playgreenproject.eu>).

Jalgpalli näide: Jalgpall on soolise jaotusega spordiala, milles mehi mängib rohkem kui naisi¹⁵. Kuigi leidub tõendeid, et osalemise huvi on nihkumas, siis peamiselt just mehed on jalgpallis aktiivsed läbi kõikide tasandite¹⁶. Pauli kogemuse põhjal alustavad poisid ja tüdrukud jalgpalli mängimist koolis ning tüdrukute jaoks ei ole see turvaline keskkond. Vanemaks saades on jalgpall nende jaoks suuresti meeste mänguna seonduv sport ja neil on vähem soovi seda mängima hakata, sest seda pole algusest peale kujundatud turvalise paigana. Teisest küljest on keskkonnaalased vabatahtlikud pigem naised¹⁷. Hästi-korraldatud võimalused vabatahtlikele pakuvad turvalist keskkonda igaühele. Keskkonnakaitse seoses spordivõistlustega võib pakkuda naisterahvastele võimalust ümber kujundada oma suhe jalgpalliga ja näha seda teisest perspektiivist. Selline uus lähenemine ja tunnetus avab võimaluse uuesti defineerida eelarvamuslikkus jalgpalli kui ebaturvalise või soolise ebavõrdsuse kohana, ole ise aktiivne ja naudi. Uued inimesed võivad hakata jalgpalli teisiti nägema, olles puudutatud keskkonna kaitsmise ideest, ning näha ajendit selle mängimises.

Sõudmise näide: sõudmine on sobiv näide spordist, millega tegelemisel puututakse kokku loodusega. Giorgio Bagordo, Itaalia WWF-ist Italy esitas idee, et reostunud keskkonnas soovib sporti teha vähem inimesi. See tekitab ringmõju, mille kohaselt inimesed võiksid koristada loodust selleks, et seal saaks sportida (näiteks mere puhastamine kanuuga sõitmiseks). Potentsiaalselt näitab see üksikisikutele seost meeldivama paiga ja sporditegemise vahel ning nad on valmis rohkem panustama. Kui nad See võib neid potentsiaalselt panna mõistma keskkonda kontekstis. Sel juhul on valmis ka kaasa aitama keskkonna puhtana hoidmisele.

¹⁵ Deaner, R., Geary, D., Puts, D., Ham, S., Kruger, J., Fles, E., Winegard, B. and Grandis, T., 2012. A Sex Difference in the Predisposition for Physical Competition: Males Play Sports Much More than Females Even in the Contemporary U.S. PLoS ONE, 7(11), p.e49168.

¹⁶ Bradbury, S., 2011. Representation and structural discrimination in football in Europe: the case of minorities and women [full report]. Loughborough: Loughborough University

¹⁷ McDougale, L.M., Greenspan, I. and Handy, F., 2011. Generation green: understanding the motivations and mechanisms influencing young adults' environmental volunteering. International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing, 16(4), pp.325-341.

Joonis 1: puhtama keskkonna ja suurema looduses toimuma sportimise ringmõju

Üldiselt ja nagu ka intervjuudest välja tuli, saab keskkonnakaitset kasutada stiimulina enamaks sportimiseks. Kaks juhtumit näitavad kahte võimalikku teed:

- (1) läbi turvalisema keskkonna, mis aitab luua uut kuvandit ja varjundit spordiga tegelemisele ja
- (2) koristades loodust, kus toimuvad spordiüritused, muudate paiga palju ligiõmbavamaks ka hilisemale sportimisele.

Kui kokku võtta, siis mõlemad intervjuueeritavad puudutasid turvalisema füüsilise ja vaimse ruumi loomise vajalikkust, et osalejad saaksid tegeleda spordiga palju otsesemalt.

II. PLAYGREEN MEETOD: KUIDAS SEDA TEHA?

2.1 PlayGreen eesmärgid ja väärtused

PlayGreen on projekt, mis arenes vabatahtlikega spordiürituste rohestamise meetodiks. „Mängime roheliselt“ võib kasutada iga organisatsioon, mis on huvitatud noorte kaasamisest sporti läbi vabatahtlikkuse ja spordiürituste korraldamise. Kuna jätkusuutlikkus on muutumas spordis üha tähtsamaks¹⁸, siis PlayGreen on loonud organisatsioonide võrgustiku, et järjepidevalt täiendada ja levitada seda meetodit. PlayGreen on vahend, mida kohandatakse ja arendatakse

¹⁸ Trendafilova, S., & McCullough, B. P. (2018). Environmental sustainability scholarship and the efforts of the sport sector: A rapid review of literature. *Cogent social sciences*, 4(1), 1467256.

tänu võrgustiku tagasisidele ja seega on ise kogukond, mis tugevneb ja õpib vabatahtlikkuse ning jätkusuutlikkuse kohta spordis. Planeedi eest hoolitsemine eeldab, et inimesed on seotud kogukondlike tegevustega ja aktiivsed, et kanda hoolt endi ja ümbruskonna eest. Sport, nagu eespool nimetatud uuringutest selgus¹⁹, võib olla tõukeks inim- ja sotsiaalkapitali arenguks, seega võib PlayGreen ärgitada asjaosalisi olema aktiivsemad endi isiklikus elus, kogukonnas ja laiemalt, tegutsedes keskkonna kaitsmise suunas. Nii on PlayGreen meetodil kaks peamist eesmärki:

1. Luua vabatahtlike spordiga sidumiseks spordile ja keskkonnale keskendunud võimalusi läbi uute vabatahtlike programmide.
2. Luua Euroopas võrgustik, mis edendab jätkusuutlikkust rohujuures tasandi sportimist vabatahtlike programmide ja heade tavade jagamise kaudu.

Iga organisatsioon, mis soovib kasutusse võtta PlayGreen meetodit oma spordialal, võib järgida allolevat teekaarti.

2.2 Teekaart

Vabatahtlike programmi või projekti loomisega kaasneb mitmeid väljakutseid. Seetõttu oleme loonud samm-sammulise teekaardi vabatahtlike programmi jõudmiseks.

1. **Valmistu ja planeeri:** loe jätkusuutlikkuse, spordi ja PlayGreen kohta. Vaata allikaid Intellektuaalsest Teatisest 3 ja tutvu PlayGreen projekti etappidega.
2. **Kaasa vabatahtlikke:** teavituskampaniate kaudu või otse kontakteerudes kohalike MTÜ-dega, millel võib olla rohelistest spordiüritustest huvitatud vabatahtlikke. Meie kogemus näitab, et üliõpilasseltsidega kontakteerudes võib leida tudengite seast isikuid, kes on huvitatud vabatahtlikuks tulemisest. (Malta jalgpalliliit).
3. **Nõusta vabatahtlikke ja rakenda projekt:** projekti peamine osa koosneb neljast etapist: analüüs, planeerimine, rakendamine ja hindamine. Igas etapis juhendatakse vabatahtlikke veebipõhiste ja näost-näku kohtumisi nõudvate tegevustega nii pealäbiviija kui vastava mentor-organisatsiooni

¹⁹ Taylor, T., & Morgan, A. (2017). Managing volunteers in grassroots sport. *Understanding Sport Management: International perspectives*, 130.

poolt. Tähtis on võimendada vabatahtlike oskuste arendamist ja teadmisi, kuid ka anda võimalus saada sellest kogemusest midagi.

4. **Vii ellu:** PlayGreen üritus, tagades et „Rohelisel meeskonnal“ on turvaline ümbrus tegutsemiseks. Pea meeles, et vabatahtlikud ei pruugi olla spordis aktiivsed, seega kogemus on väga tähtis.
5. **Hinda ja teavita võrgustikku:** teadmiste edasi aitamiseks on vajalik mõtestada ja kasutada õppetunde ning teavitada neist võrgustiku liikmeid.

2.3 Kaasa vabatahtlikke Green Team'i

Green Team („Roheline meeskond“) värbamine

Üks PlayGreen laiemaid eesmärke oli leida rohkem naissoost vabatahtlikke. Väidetakse, et naised tulevad spordi juurde vabatahtlikuks vähetõenäolisemalt kui mehed²⁰. See on valdav traditsiooniliselt meestele orienteeritud spordialadel nagu jalgpall²¹. Selleks, et naistele oleks selline keskkond atraktiivne, tuleb kaotada piirid osalemiseks. Värbamiseks ja turundamiseks tuleb luua sellised materjalid, mis loovad sõbraliku õhkkonna vabatahtlikutöös alaesindatud gruppide jaoks nagu naised²². Seetõttu on oluline vältida soolisi stereotüüpe organisatsiooni teavituskanalites ja kasutada kaasavamalt keelt värbamis- ja promotsioonitekstides. PlayGreen on järginud mõningaid põhimõtteid, et saavutada huvitunud vabatahtlike värbamist. Neid võivad kasutada ka teised spordiühendused oma püüdlustes leida uusi vabatahtlikke, kes ole nende organisatsiooni liikmed. Need on järgmised:

- Värbamissõnumites tuleks arvestada järgmiste põhimõtetega: väldi eeldusi, ole konkreetne, hoidu mulje loomisest, et täidetakse kohti, mida keegi teine ei taha.
- Kuulutus peab sisaldama vähemalt kolme elementi:
 1. Vajaduse selgitus (põhjuse/kliendi vajadus, MITTE klubi)
 2. Kuidas vabatahtlik saab aidata? Oluline on märkida, et saavutate suurema mõju öeldes näiteks „Sa saad aidata sellega, et ...“, kui kasutate pöördumises umbisikulisust kolmandat isikut.

²⁰ European Union. (2017). Special Eurobarometer 472: Sport and physical activity.

²¹ Clark, S., & Paechter, C. (2007). 'Why can't girls play football?' Gender dynamics and the playground. *Sport, education and society*, 12(3), 261-276.

²² Example communication targeted for females all ages: <https://www.womeninsport.org>

3. Kasu vabatahtliku positsiooni st. Vastake, kuidas vabatahtlikud saavad seda tööd tehes ennast aidata (kas kasu üldiselt organisatsiooni heaks töötades või täpsemalt konkreetset tööd tehes).
- Uute vabatahtlike tööle võtmisel on olulised tulemuslikud ja koolitatud värbajad. Olemasolevad vabatahtlikud on ühed efektiivsemad värbajad. Nende koolitamine ja kaasamine teiste vabatahtlike leidmisse, võib teid aidata märkamise ja motivatsiooni (vabatahtliuks olemise soov) küsimustes.
 - Kujundge vabu kohti nii, et need kõnetaksid inimtüüpe, kes täidaksid seda kõige paremini.
 - Mitteametlikud protsessid (väärtus olla isiklikult kutsutud vabatahtlikuks). See pakub kutse saanud isikule teatud väärtuslikkuse tunnet. Seetõttu ärge kartke paluda lähikondsetelt end projektiga siduda. Eriti juhtimispositsioonide puhul eelistavad naised, et neid kutsutakse, kui mehed on ise valmis seda enda kanda võtma. Seetõttu tuleb seda arvestada, kui organisatsiooni soovitakse värvata naissoost vabatahtlikke²³.
 - Vältige soolisi stereotüüpe. Esitlege nii mehi kui naisi kõikides vabatahtlike rollides oma teavitusmaterjalides.

Eelpool toodud põhimõtete alusel oleme töötanud välja kaheleheküljelise üldise „Green Team“ vabatahtliku töö kirjelduse. Dokumendina leiate selle I lisast.

²³ Impact Report 2018 and 2019 - *Women In Sport*. (2018)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Join PlayGreen

And become a GreenTeam Volunteer!

Mission

Be part of our journey towards promoting environmentally sustainable behaviours in sport!

About the Opportunity

A Green Team Volunteer is an Ambassador of positive actions towards protecting and improving our environment, starting from sport. It has been shown that the environmental impact of sporting competitions is high, and Green Team Volunteers will help fighting climate crisis by finding new and creative ways of reducing this impact and make sport events more ecologically sustainable. If you aspire towards influencing and changing behaviour of the people around you, to help them make improvements to their local environment, we need you!

Role Responsibilities

The role involves organising 5 environmentally-friendly grassroots football tournaments within a 6-month period, with the support of a dedicated team from the Football Association of your respective countries. You will be able to provide creative solutions and ideas on how each football tournament could be 'greener', raising environmental awareness and promoting sustainable behaviours within your community.

Why getting involved?

- If you are keen to make a difference in providing solutions to minimise the ecological impact of sport events, and the resources or waste generated
- Develop and improve event coordination and planning skills
- Develop or improve Human resources Management skills
- Opportunities to travel abroad at selected events
- Opportunity to be part of a pan-European team of sport and environment enthusiasts
- Mentoring and training opportunities

What are we looking for?

- Self-motivated, with some knowledge of event planning or sport is helpful, but not necessary. Your local Football Association and a pan-European team of environmental sustainability experts will support you
- You will be part of a team of Green Volunteers working together across the site and driving forward positive change collectively
- You will be offered opportunities to run a team of other volunteers, manage data, liaise and engage with participants and members of Football Associations in your respective countries.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Key Skills Required

- Able to work as part of a team, while taking initiative when necessary
- Good communication skills
- Some level of English understanding would be helpful, but not necessary
- Passion and commitment towards driving positive change
- Willingness to travel if deemed necessary

Key Skills that will be gained

- Teamwork
- Leadership
- Data management
- Managing people
- Event planning and organising
- Environmental awareness

Hours: Flexible

Expenses: Your expenses are fully covered. E.g. your travels to the international project meetings will be covered by the federation for you.

If you would like to find out more or apply, please get in touch with:

Greta Gužauskaitė: g.guzauskaite@fff.it

Jutta Petersoo: vabatahtlikud@jalppall.ee

Nand De Klerck: nand.de.klerck@voetbalvlaanderen.be

Peter Busuttill: peter.busuttill@mfa.com.mt

General information
Cristina Bajet: cristina.bajet@ecoserveis.net

Joonis 2: PlayGreen vabatahtliku rolli kirjeldus. Word-versioon on I lisas.

Huvitav on märkida, et täiusliku vabatahtliku koha jaoks on olemas alljärgnev: Ametikoha alluvus (aruandmise nõuded ja määratud järelevalve), Ametikoha eesmärk (miks see loodi ja kuidas see on seotud organisatsiooni eesmärgiga?), Peamised vastutusvaldkonnad (Mida oodatakse vabatahtlikult peamiselt?), Ajaline kohustus (Kuupäevad, ajaline panus, mida oodatakse vabatahtlikult, paindlikkuse ulatus), Oskused (nõutud ja soovitud), Vabatahtliku tegevuse asukoht (Kus alustab vabatahtlik tööd või kas seda saab teha täielikult või osaliselt mujal?), Hüvitised vabatahtlikule (nt. turundusoskuste koolitus, tasuta söök, piletid, sissepääs, tasuta parkimine, kompenseeritavad kulud, võimalus luua muutust jne.), Ametikoha kujundamise või ümberkujundamise kuupäev (ülevaade peaks toimuma igal aastal).

Seetõttu soovitame teistel spordiorganisatsioonidel järgida neid juhiseid oma värbamismaterjalide ja töökirjelduste väljatöötamisel. Vabatahtlike algseks ja järgnevaiks kaasamiseks on olulised veel mõned tähelepanekud:

- See on tähtis, et vabatahtlikud saaksid kogemusest midagi juurde, mistõttu siduge tegevused millegagi, mida vabatahtlikud hindavad (nt. noori vabatahtlikke võib osalemine aidata tööle

saamisel või pakkuda lõbu ja sotsialiseerumist) Organisatsiooni ja vabatahtliku vajadusi peab rahuldama üheaegselt.

- Kujundage vabatahtlike ametikohti nii, et need kõnetaksid inimitüüpe, keda soovite vabatahtlikeks. Sobitage vabatahtlike profiilid vabade kohtade ja võimalustega.
- Pöörake tähelepanu varjatud sõnumitele, mis võivad olla ebameeldivad. Näiteks kui materjalides on näha vaid domineeriva grupi (nt. mehed) liikmeid, võib see vähendada teise soovi osaleda, sest tegevus ei tundu olevat nende jaoks. PlayGreen kodulehel ja sotsiaalmeedias tagasime, et esitleme vabatahtlike kõikides rollides. Algsel kodulehel vabatahtlike värbamise juures kujutati kahte spordiga tegelevat tüdrukut. Eesmärgiks oli teha projekt meeldivaks naisterahvastele ja saada peidetud sõnum, et toimingud on ülekantavad spordile laiemalt kui jalgpall.
- Lubage paindlikkust vahetuste ajakavas ja ülesannete võtmises, et anda inimestele erinevaid põhjuseid osalemiseks.
- Tunnustage vabatahtlike nende pingutuste eest nii materiaalsel kui mittemateriaalsel viisidel. Näiteks noor vabatahtlik hindab soovituskirja oma panuse eest, aga kindla karjääriga vabatahtlikud väärtustavad teateid nende heast tööst teie uudiskirjades, sotsiaalmeedias, tänuüritustel ja teistes kanalites.
- Kajastage vabatahtlike edukat oma sisestes ja välistes kommunikatsioonikanalites.
- Looge partnerlusi sotsiaalseks jätkusuutlikkuseks. Võ To maintain this network of volunteers after the project, it is essential you actively maintain contact with them and share with them relevant opportunities to re-engage through your partners.
- Pakkuge väljaõpet
- Vaadake üle, kui palju vabatahtlike rollid peegeldavad traditsioonilisi soolisi stereotüüpe, ja vajadusel tehke muutusi.
- Uurige välja naissoost vabatahtlike motivatsioon ja soovid ning nende erinevus meeste omadest. Seejärel pakkuge selle alusel koolitusi oma töötajatele ja vabatahtlikele.
- Tagage, et protseduurid soolise diskrimineerimise ja stereotüüpide kasutamise vastu on organisatsiooni jaoks selged ja vabatahtlikele ligipääsetavad.
- Muutke vabatahtlikkuse sotsiaalseks kogemuseks, mis on oluline naiste jaoks.
- Otsige uusi viise töötamiseks, sealhulgas: muutke kohtumisaegu perega inimeste jaoks sobivamaks, jagage rolle ja kaaluge lühema kestvusega positsioone, et toetada lapsevanemaid.
- Julgustake edasiliikumist. Usaldage vabatahtlike ja pakkuge neile vähehaaval rohkem vastutust.

- Julgustage naisi kandideerima suurema vastutustega rollidesse. Naised on tõenäolisemalt valmis astuma järgmise sammu, kui neilt seda palutakse, ent mehed on rohkem proaktiivsed enda esile tõstmiseks.
- Viige sisse muutusi, et teha vabatahtlike rollid „peresõbralikumaks“ nagu näiteks: võimalused lapsevanematel olla vabatahtlik ja veeta samaaegselt aega koos lastega. Kui reklaamite võimalusi, kasutage positiivseid pilte naistest oma peredega.
- Konsulterige vabatahtlikega, väärtustage ja märgake nende arvamusi ning pingutusi.
- Pakkuge selgeid juhiseid, koolitaga ja nõustage vabatahtlike, et nad tunneksid tahet jääda pikemaks ajaks (Stallings, 2007; Women in sport, 2018).

Selleks, et kaasta keskkonnaalaste vabatahtlike Green Team'i, on esmatähtis teada, mida saate pakkuda ja mida vajate. Veenduge, et küsite neilt intervjuudes samu küsimusi. PlayGreen on loonud küsimustiku, mis võib tegevuskavana olla kasulik, et paluda vabatahtlikel väljendada oma ootusi. Soovitavalt võiks teha üks-ühele intervjuusid, et õppida kandidaate paremini tundma, aga kui aeg ei luba, siis veebikamapaania nende PlayGreen'is osaluse ideede ja ajendite kohta on ka teostatav viis. Peamised küsimused on jaotatud nelja kategooriasse: (1) üldine, (2) ootused, (3) keskkond, (4) sportlik aktiivsus. Oleme kokku kogunud, et saaksite neist ülevaate:

Üldine	Ootused	Keskkondlik motivatsioon ja teadlikkus	Sportlik aktiivsus
<ul style="list-style-type: none">• Kas olete seotud mõne keskkonnaühendusega? Kui jah, millisega?• Miks liitusid PlayGreen'iga?	<ul style="list-style-type: none">• Mida ootad rohelise vabatahtlikuna olemisest?	<ul style="list-style-type: none">• Mida tead keskkonnakaitsest ja kliimamuutustest?• Kas sinu trada on spordil mõju kliimamuutusele ja	<ul style="list-style-type: none">• Kas tegeled spordiga?/Oled füüsiliselt aktiivne?• Kui jah, millega tegeled?

<ul style="list-style-type: none">• Mida näed ise PlayGreen juures tegemas?• Kas oled praegu kusagil vabatahtlik?• Kui vastasid jaatavalt, siis kus?• Kui vastasid eitavalt, kas oled varem olnud vabatahtlik? Kus?	<ul style="list-style-type: none">• Mis oskusi loodad omandada PlayGreen abil?• Mis teadmisi loodad omandada PlayGreen abil?	keskkonnale? Miks/miks mitte?	<ul style="list-style-type: none">• Mis motiveerib sind sportima?• Kui sageli teed sporti?
--	---	----------------------------------	---

Mentoritena peaksid spordiorganisatsioonid hindama uuringuid ja neile saadud vastuseid ja määratlema parima viisi tegutsemiseks. Pärast intervjuusid iga Green Team kandidaadiga soovitatakse teha kohtumine. See oleks esimene kord, kui kõik Green Team kandidaadid kohtuvad omavahel. Esmase lähenemisviisina on tähtis täita tundmaõppimise ja meeskonna ehitamise ülesanne, selgitada põhilisi ideesid PlayGreen ürituste/turniiride juures ja saada vabatahtlikelt tagasisidet.

Teisel kohtumisel on soovitatav käivitada projekti komisjonid, vastutavad fookusgrupid, mis aitavad turniiri ette valmistada. Igas komisjonis on 1-3 liiget, kes vastutavad komisjoni rolliga seotud ülesannete eest. Meeskondades võib olla segamini nii mentoreid kui vabatahtlikke, aga koosneda ka ainult vabatahtlikest. Soovitatud komisjonid on järgmised:

Koordineerimine ja hoolitsus	Roheline kommunikatsioon	Logistika	Rohelised tegevused
<ul style="list-style-type: none">• See rühm on mõeldud väga motiveeritud inimestele, kes soovivad parandada oma projektijuhtimise	<ul style="list-style-type: none">• See rühm on mõeldud loovatele ja kunstilistele inimestele, kes suhtuvad kirglikult jätkusuutlikkusest teavitamisse	<ul style="list-style-type: none">• Kui korraldatakse võistlus ja eriti kui tegu on esmakordse innovatiivse võistlusega, tuleb arvestada paljude asjadega. Kui oled	<ul style="list-style-type: none">• Seda komisjoni valides soovid analüüsida ja otsustada tegevuste üle! Sa oled uudishimulik kestlike

<p>oskusi ja õppida tundma inimressursse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordineerimise eesmärk on tagada, et kõik teised komisjonid täidaksid kõiki ülesandeid õigeaegselt, ja pakkuda tuge teistele rühmadele. • Hoolitsusosa eesmärk on tagada, et kõik tunneksid end turvaliselt ja enesekindlalt ning et neil oleks koht või keegi, kellega rääkida. • Osaleda PlayGreen hindamises ja aruandluses. 	<p>sotsiaalmeedias ja võrguta meedias. See sobib inimestele, kes soovivad oma teadmisi sotsiaalmeediast ja jätkusuutlikkuse kommunikatsiooni suurendada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peamised ülesanded on luua teavituskampaania rohelisel spordiüritusel osalevate noorte inimeste (60) meeskonna moodustamiseks. Selle raames suhtleb rühm sotsiaalmeedias ja võistluse/turniiri ajal. • Osaleda PlayGreen hindamises ja aruandluses. 	<p>probleemide lahendaja, proaktiivne ja naudid ladusat kulgu, siis see on Sinu koht!</p> <ul style="list-style-type: none"> • See rühm peab suhtlema „Roheliste tegevuste“ ja „Kordinatsiooni“ gruppidega, et tagada valmisolek võistluse ajaks. Kui teavitusmeeskond vajab bännerit või konkreetseid asju kestlike sõnumite edastamiseks võistluse ajal, võiks see rühm neid aidata. 	<p>spordivõistluste tegeliku mõju pärast. Sa oled analüütiline ja soovid oma annet ja ideesid kasutada probleemide lahendamiseks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suhtled teavitusmeeskonnaga, kuna nemad kajastavad Sinu loodud rohelisi tegevusi!
--	--	---	---

Komisjonid suhtlevad kas veebi vahendusel või võrguvabalt regulaarsete kohtumiste kaudu, kus noortele vabatahtlikele (Green Team) pakutakse nõustamist. Koolitused on üks osa meetmetest, et hoida vabatahtlikud kaasatuna. Iga spordiorganisatsioon peaks leidma oma viisi vabatahtlike kaasamiseks, kuid läbi PlayGreen projekti pakume esmast, paindlikku struktuuri, mida saab kohendada vajadustele vastavaks.

2.4 Green Team nõustamine: abivahendid

Pärast seda, kui rohelise meeskonna töökorraldus on otsustatud, liigutakse mentorluse etappi. See faas on kõige kõige raskem, sest noorte elu on kiire. Mõni vabatahtlik võib tulla ja minna, nii et mentorlus peaks olema kohanemisevõimeline ja paindlik, kuid oma reeglitega. Struktuur, mille

me PlayGreenis valisime, on lihtne, sellel on praktika ja teadmiste osa, mis aitab rohelisel meeskonnal määratleda roheline spordiüritust.

Mentorluse etapp sisaldab ka abivahendeid, mida saab kasutada eraldi ja organisatsioonid võivad selle üksikuid osi kasutusse võtta või ära jätta, sõltuvalt nende Green Team huvidest. Kõigepealt tutvustame etappe ja seejärel vahendeid, mille leiame ka dokumendist: Pedagogical Material to Green Sport Events²⁴.

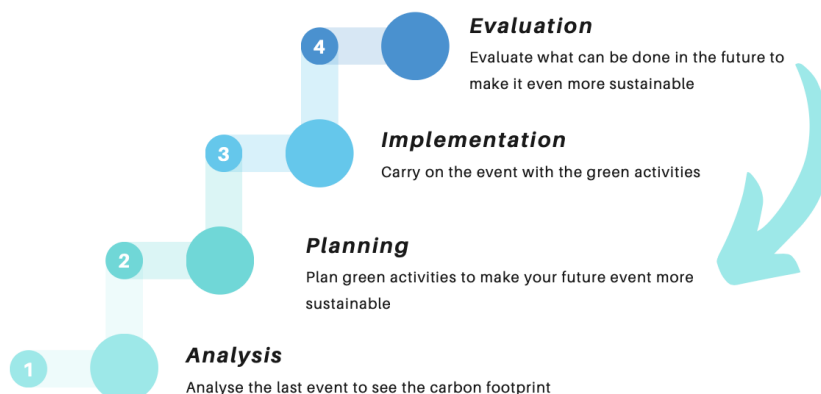
PlayGreen meetodil on 4 etappi, et luua roheline spordivõistlus ja mentorlus järgneb igas etapis. Etapid on: (1) Kõnealuse spordiürituse keskkonnamõju analüüs; (2) Roheliste tegevuste kavandamine mõju leevendamiseks, (3) Keskkonnasäästlike tavade rakendamine ja nendest teavitamine ja (4) Edukuse hindamine. Need etapid on võtmetähtsusega ja põhinevad ISO 20121: 2012 kohandusel, mis täpsustab nõuded ürituste jätkusuutlikkuse juhtimiseks või tegevuseks ja annab nõuete kohta juhiseid. Enne mentorluse kavandamist on oluline tutvuda etappidega ja teada, mida Green Team peaks õppima.

Pärast seda, kui roheline meeskonna töökorraldus on otsustatud, liigutakse mentorluse etappi. See faas on kõige kõige raskem, sest noorte elu on kiire. Mõni vabatahtlik võib tulla ja minna, nii et mentorlus peaks olema kohanemisvõimeline ja paindlik, kuid oma reeglitega. Struktuur, mille me PlayGreenis valisime, on lihtne, sellel on praktika ja teadmiste osa, mis aitab rohelisel meeskonnal määratleda roheline spordiüritust.

²⁴ Pedagogical materials to green sport events, PlayGreen, (2021), <http://bit.ly/IO3playgreen>

PlayGreen stages

Joonis 3: PlayGreen sammud

Nendest etappidest lähtuvalt peab nõustamine pakkuma teadmisi ja praktilisi vahendeid „Rohelise meeskonna“ juhendamiseks ning tööriistu rohelise/jätkusuutliku spordivõistluse kavandamiseks. Nagu allpool olev pilt näitab, tuleb iga etapi jaoks omandada konkreetset teadmised, mis on seotud ka sellega, mida Green Team praktikas rakendab. Kui teadmisteks peetakse konkreetsete ideede ja uurimistulemuste edasiandmiseks akadeemikutelt ja inspireerivatelt spetsialistidelt, siis praktikat käsitletakse avatud ruumina, kus töötada spetsiaalselt välja töötatud tööriistaga Green Tool („Roheline tööriist“), suhtluskampaania ja hindamismaterjalidega.

PlayGreen Method and mentoring stages

	01 Analysis	02 Planning	03 Implementation	04 Evaluation
Knowledge	Environmental impact of Sports	Green events best cases	Green Communication campaign	Evaluation of sustainable sport events
Practice	Green Tool - Environmental impact sports event	Green Tool - Planning the green activities	Green Communication Campaign - resources for action	PlayGreen evaluation system and resources

Joonis 4: PlayGreen mentorluse etapid

Analüüsi etapis peaks Green Team koos mentoritega analüüsima tüüpilise spordiürituse keskkonnamõju, et näha, kus tuleb rohkem pingutada. Selleks on spetsiaalselt loodud roheline tööriist²⁵, et Green Team saaks arendada suhtlemis-, analüüsi- ja kriitilise mõtlemise oskusi ning teadmisi toidu, energia ja transpordi, jäätmete, vee ja materjalide keskkonnamõjust. Lisaks, täiendades mentorlust spordiürituste keskkonnamõju käsitleva veebiseminariga²⁶, saab Green Team teadmisi keskkonnamõjust, süsiniku jalajäljest, planeedi piiridest, kliimamuutustest ja spordist.

Stage 1: Analysis of the current events
Estimating CO2 footprint

Basic Information	
Number of Attendees	100
Duration of event (days)	2
Staff people	20

Description:
Here, you can estimate the Carbon Footprint of an event if it was done no measure to reduce its environmental impact. Approximate values may be used, according to the units appearing on Col introduced, the more accurate the result will be. Choose the consumable proposed in the Consumables section.

Consumables					
Type	Subtype	Class	Who used it?	How Many?	Unit
Food	Drink	Water / Natural	Attendees	200	litre
Energy And Transport	Heating	Electric	Staff	2000	kWh
Waste	Non_Recycled_Was	Amount_NR	Attendees	45	kg
Water	Shower	Water Consumpti	Staff	400	m3
Material	Equipment	Tshirts	Staff	60	NP
Material	Paper	Normal	Staff	10	kg

Joonis 5: Green Tool, millega mõõta süsinikujälge rohujuuresandi spordivõistlustel

²⁵ Leidke Green Tool siit: <https://bit.ly/greentoolecoserveis>

²⁶ Green Tool veebiseminar: <http://bit.ly/greentoolwebinar>

Planeerimise etapis kasutab Green Team kriitilise mõtlemise, uurimis- ja meeskonnatööoskusi, et otsustada roheliste tegevuste üle, mida rakendatakse tulevase rohelise spordiürituse keskkonnasõbralikuks muutmiseks. Selleks saavad nad kasutada Green Tool planeerimisosa. Mõningaid näiteid tegevustest võib näha Green Tool videoõpetuses. „Roheline meeskond“ saab rohkem teadmisi hankida akadeemilise eksperdi veebiseminarilt, mis käsitleb roheliste spordiürituste kavandamist ja on leitav: <http://bit.ly/youtubeplaygreen>

Rakendusetapis viib Green Team ellu loodud tegevused. Selleks on oluline, et nad õpiksid ennast väljendama ja ka suhtlemisoskusi, et kõnetada pealtvaatajaid ja mängijaid. See etapp keskendunud rohkem suhtlemisoskuste eest hoolitsemisele nii suhtluskampaania väljatöötamiseks kui ka ideede saamiseks, et seda kommunikeerida. Teadmiste osa on sel juhul soovitatav esitada inspireerival kõnelejal, kes on teadlik kommunikatsiooni põhitõdedest kliimamuutuste ja hädaolukordadega võitlemisel ning olulisusest teha seda spordi valdkonnas. Seda arvestades salvestati abimaterjalina rohelise suhtluskampaania veebiseminar. Praktika osa jaoks „Rohelisele meeskonnale“ loodud erinevad vahendeid ja neid selgitatakse videoklipis. Veebiseminari ja videokapsli leiate aadressilt: <http://bit.ly/youtubeplaygreen>

Hindamisetapil saab Green Team analüüsida teostatavaid rohelisi tegevusi. Selleks kasutavad nad Green Tool hindamise jaotist (varem määratletud) ja võrdlevad seda analüüsiga. Tehtud tegevuste ja läbiviidava suhtluskampaania kohta aru andmiseks töötas PlayGreeni meeskond välja ka meetmeid PlayGreeni hindamiseks tervikuna (vt allolevat tabelit). Pange tähele, et PlayGreeni algne mudel põhineb neljal riigil, kes võistlesid omavahel, et näha, kes lõi kõige jätkusuutlikuma kampaania ja edastas rohelisi sõnumeid loomingulisel ning väärtuslikul moel, millega saavutati laiemat teadlikkust. Sellest hoolimata sobib see igale organisatsioonile, kes soovib PlayGreeni algatust ellu viia eesmärgiga luua vabatahtlike abiga keskkonnasõbralikumaid spordiüritusi. Oluline on märkida, et analüüsist koos alguses saadud õppetundidega on kasu tulevaste roheliste ürituste kavandamisel.

Kuigi selles juhendis on juba PlayGreeni etappide sisu, soovime teil olla avatud teistele teemadele, mida Green Team võib tahta õppida või tunneb huvi. Kuigi teadmiste sessioonid on veebipõhised, soovime kohtuda oma vabatahtlikega näost näkku ja kutsuda kohalikke sportlasi, kes on roheliste spordiürituste eestkõnelejad. Praktika osas saate mentorina aidata „Rohelisel meeskonnal“ kasutada Green Tool'i (peamiselt rohelise tegevuste komisjoni või motiveeritud roheliste vabatahtlike meeskonna abil). Mentorina saate rohelise kommunikatsiooni kampaanias palju abi pakkuda.

Enne juhendamise sessioonide kavandamist soovime Green Team'ilt küsida, mis on nende huvid ja motivatsioon, ning aidata neil kogu protsessi vältel. Ehkki täpsed abivahendid on olemas – Pedagogical materials to green sport events²⁷, leiab lugeja järgmisest tabelist kokkuvõtte koos peamiste viidetega veebimaterjalidele.

	Analüüs	Planeerimine	Rakendamine	Hinamine
Teadmine	Spordi keskkonnamõjud	Rohelised üritused, parimad praktikad	Roheline teavituskampaani a	Kestlike spordiürituste hindamine
Praktika	Green Tool - spordiürituste keskkonnamõju	Green Tool - Roheliste tegevuste kavandamine	Roheline teavituskampaani a - vahendid tegevusteks	PlayGreen hindamissüsteem ja vahendid

2.5 Rakendamine

PlayGreeni elluviimist saab igas riigis kohandada. Pärast PlayGreeni turniiri väljatöötamist pakuvad partnerid kogemusi, mis võivad tulevastele PlayGreeni rakendajatele kasuks tulla. Kuigi

²⁷ Pedagogical materials to green sport events, PlayGreen, (2021), <http://bit.ly/IO3playgreen>

pilootprojekti rakendamise kohta on terve osa, tehakse siinkohal kokkuvõtte PlayGreeni rakendamise erinevatest viisidest, mis võivad olla kasulikud tulevastele rakendajatele.

Flaami jalgpalliliit: Flaami jalgpalliliidu kohandatud rakendusplaan põhineb teatud tüüpi populaarse turniiri, nimega VOETRIBAL, mugandamisel ja alaliidu poolt rohelisemaks muutmisel. Number „kolm“ on Voetribalis keskne. Mängus võistlevad 2 kolme-liikmelist võistkonda omavahel kolmel erineval alal. Punktid liidetakse alati lõplikuks punktisummaks. Football Flanders pakub välja 6 ala (trinalty, jalgpalli petank, 3v3, jalutav jalgpall, tennise jalgpall ja võrkjalgpall), kus mängijatel tuleb võistlemiseks valida neist 3. PlayGreeni kasutusse võtmisega sellel harrastusspordiüritusel võib PlayGreeni jõuda laiema publikuni ja seda saab kasutada juba kuulsa väljakujunenud jalgpallivormi mõju hindamiseks. Võistlusele kavandati rohelist tegevusi kasutades Green Tool'i ja seejärel kasutada „Rohelist tööriista“ teise sarnase kohtumise hindamiseks.

Eesti Jalgpalli Liit (EJL): Eesti kohandas PlayGreeni kahe suure sündmuse elluviimiseks. Esimene oli ühepäevane üritus „Mängime Roheliselt päev“. See üritus oli täispikk päev jalgpalli mängimiseks ja keskkondliku jätkusuutlikkuse sõnumi levitamiseks. Teisiti öeldes oli see Eesti Klubi jalgpalli Festival, mida korraldati keskkonnasõbralikul viisil ja mis tõmbas avalikkuse tähelepanu keskkonnaküsimustele. Sel päeval toimus kolm erinevat jalgpallifinaali ja Green Team vabatahtlikel oli võimalus seda käsikäes korralda ja kavandada rohesõnumite levitamist. Kuna jalgpall on Eestis üks enim harrastatud spordiala, siis Green Team vabatahtlike suunamine jalgpallikogukonna juurde oli hea motivaator. EJL kasutas selle sündmuse süsinikujalajälje mõõtmiseks „Rohelist tööriista“. Teine üritus andis Green Team'ile võimaluse olla korraldaja. Jalgpalliliidul õnnestus sellele üritusele kutsuda lisaks mängu vaatama tulnud publikule ka erinevaid jalgpalliklubisid.

Malta jalgpalliliit: Malta jalgpalliliit (MJL) rakendas PlayGreeni spordiüritusi Maltal sihtrühma seas populaarsetes ja tuttavates kohtades, et tuua lisaväärtust, kuna nad saavad pärast üritust toimumispaika nautida. MJL korraldas õpilasorganisatsioonide vahel jalgpalliturniiri ja algatas pühendunud suhted nende „Rohelise meeskonna“, alaliidu ja turniiri enda vahel. Peale selle toimus PlayGreeni turniiri raames käigus keskkondlik aksioon, mis avaldas visuaalset mõju (nt koguti 270 kg jäätmeid). See tõi vabatahtlikele ka isikliku tasu, kuna nad hoolitsesid keskkonna eest samal ajal sportides ja sõpradega lõbutsedes. Nagu soovitasid partnerid Maltalt: „Usume, et meie PlayGreeni üritused arendavad nende jaoks kogukonnatunnet, mis on kõige olulisem kaasamine“.

Leedu jalgpalliliit: Leedu jalgpalliliit korraldas vabatahtlike tuumikmeeskonnaga ühe suure ürituse. Kasutati Green Tool'i, et anda „Rohelisele meeskonnale“ konkreetseid analüüsi- ja planeerimisülesandeid ning kasutas riiklikku sulgemist, et kohtuda internetis ja planeerida rohelisi tegevusi üksikasjalikumalt.

Nagu näha, võib rakendamine võtta mitmeid vorme, kuid on olemas ühine nimetaja. Green Team on kaasatud planeerimisse ja kaasab teisi noori mängudesse ning „Rohelist tööriista“ kasutatakse ürituse süsinikujälje mõõtmiseks, tegevuste kavandamiseks ja „Rohelise meeskonna“ rakendamise juurde toomiseks ning kokkuhoiust aru andmiseks.

2.6. Hindamine ja võrgustikule ettekandmine

Selleks, et teada saada, kas üritus täitis meie ootused, on vaja seada näitajad. PlayGreeni puhul on valitud näitajateks kaasatud inimeste arv ja sugu. Seda seetõttu, et eesmärk on kaasata inimesi sporditegemisse ja spetsiaalselt naisi.

2.6.1 Programmi peamised tulemusnäitajad

PlayGreeni jälgimiseks on oluline seada näitajad vastavalt organisatsiooni võimekusele. Näitajad, mida soovitatakse ja kasutati projekti väljatöötamisel, on:

- **Green Team:** vabatahtlikud, keda nõustatakse, ja kes kavandavad rohelist üritust
 - 20 vabatahtlikku
 - Vähemalt 40% vabatahtlikest on naissoost
- **Green Participant vabatahtlikud:** inimesed, kes osalevad rohelistel spordiüritustel
 - 60 liiget
 - Vähemalt 40% vabatahtlikest on naissoost
- **Töötajad ja toetajad:** võtke ühendust oma organisatsiooni töötajatega, et neile PlayGreeni tutvustada. Inimeste arv, kellega ühendust võtta, varieerub sõltuvalt organisatsiooni suuruselt. Soovitame võtta eesmärgiks kogu organisatsiooni töötajad, fännid ja isegi teenuseosutajad, kes jälgivad teie organisatsiooni sotsiaalmeedias ning uudiskirjade või muude levitamisplatvormide kaudu.

2.6.2 Uuringud hindamiseks

Uuringute idee on testida rohelse spordiürituse kavandamise ja elluviimise mõju nii vabatahtlikele, mängijatele kui ka töötajatele. Tegelikult põhineb uuringu ideel, et organisatsioon saab pärast PlayGreeni rakendamist hinnata, kas töötajad, mängijad ja vabatahtlikud on teadlikumad spordi keskkonnamõjust. Seda tehakse ka selleks, et näha, kas Green Team hakkab suurema tõenäosusega spordiga tegelema.

Uuringu kujundamiseks kasutati varasemaid kvalitatiivsemaid versioone ja PlayGreeni meeskond otsustas konkreetsete andmete saamiseks koostada hõlpsasti vastatava uuringu²⁸. Kontrollides erinevusi vastuste vahel enne projekti ja/või konkreetset PlayGreeni üritust, saavad rakendajad näha käitumise muutumist. Pange tähele, et kuigi PlayGreen on kujundatud keskkonnaga seotud meetodiks, on ideeks näha, kas Green Team hakkab sportima.

²⁸ Uuring on leitav siit: <http://bit.ly/PlayGreenForms>

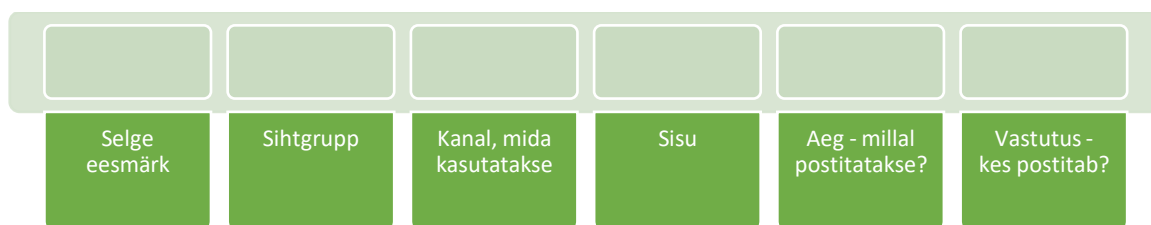

III LEVITAMISSTRATEEGIA

Juhendis on konkreetne jaotis levitamise kohta, kuna see on projekti peamine osa. PlayGreeni levitamise strateegia kujundati kolme eesmärgi silmas pidades: (1) jõuda Green Team vabatahtlike tuumikuni ja kaasata nemad; (2) teavitada meediat ja peamisi sidusrühmi üritustest ja projekti elutsüklist ning (3) levitada projekti tulemusi teistele organisatsioonidele.

3.1 Kommunikatsiooni strateegia

Kõigi etappide jaoks lõi PlayGreen baastaseme soovitude meetodi, mida saab kohandada iga organisatsiooni jaoks. Sellisena põhineb peamine levitamisstrateegia sellel, et defineeritakse: (1) selge eesmärk, (2) sihtgrupp, kelleni jõuda, (3) kanal, mida selle konkreetse sihtgrupi jaoks kasutatakse, (4) sisu; mida postitatakse, (5) kella-aeg, millal see postitatakse ja lõpuks (6) kes vastutab postitamise eest. Sellele võiks lisada ka viimase etapi, milleks on postituse mõju ja ulatuse hindamine.

Samuti on ülaltoodud sammude järgimisel oluline säilitada järjepidevus. See viimane osa on väga oluline, kuna kommunikatsioonikampaania kavandamisel tuleb meelde palju ideid, kuid üks väljakutseid on teekond ideest praktikani. Intellektuaalsest väljundist ²⁹ on võimalik leida vahendeid PlayGreeni suhtluskampaania loomiseks.

²⁹ Pedagogical materials to green sport events, PlayGreen, (2021), <http://bit.ly/IO3playgreen>

3.2 Visuaalne identiteet

Samuti on oluline märkida, et visuaalsel identiteedil on suhtlemisel suur kaal. Sellisena aitab samade värvide, logo ja teemaviidete (hashtag) kasutamine sotsiaalmeedias luua kogukonnatunnet ja ühtekuuluvust. Kasutataval logol on kolm erinevat versiooni, olenevalt vajaminevast kontekstist ja formaadist.

Lisaks põhilogole on veel mitmeid visuaale, mida soovitatakse kasutada visuaalse identiteedi tugevdamiseks. Lugeja leiab need: <http://bit.ly/logoplaygreen>. Mõned näited:

Lõpuks on ühtluse huvides oluline proovida alati kasutada samu fonte ja värve. Kasutatav pealkirja font on „Lauren”. Pange tähele, et nagu iga installitava fondi puhul, tuleb ka see paigaldada ja seejärel Word/ teie arvuti taaskäivitada, enne kui seda saab valida. Olulisimate pealkirjade, tsitaatide ja tähtsate aspektide rõhutamiseks: **Font Lauren** [RGB- kood: R: 40 G: 130 B: 40 (Küllastus 100%)] ja alapealkirjade ja muudel võimalustel: **Font Lauren** R: 130 G: 190 B: 90 (Küllastus 100%). Tavateksti puhul on soovitatavad fondid Calibri (eelistatud), Trebuchet, Helvetica värvidega: R: 120 G: 120 B: 120 (Küllastus 100%).

3.3 Kommunikatsioonikanalid

PlayGreeni ellu viiva organisatsiooni jaoks võib olla kasulik luua sidemed juba olemasolevate kasutajakontodega, kasutades samu teemaviiteid (hashtag). Selles osas saa kasutada kahte lähenemist või strateegiat. Organisatsioon võib uute kasutajate meelitamiseks luua eraldi konkreetse sotsiaalmeediakonto või kasutada olemasolevat kontot kasutajate teavitamiseks tehtud tegevustest. Uute kasutajate meelitamiseks loodud eraldi kontod on: Instagram, Facebook, Twitter. Instagram on tõendite põhjal nooremate põlvkondadega ühenduse loomiseks kasulik. See tähendab, et Green Team ja Green Team vabatahtlikest osavõtjad on need, millel on rohkem jälgijaid.

Veebistrateegiate järgimisel on huvitav arvestada veel kahe strateegiaga: uudiskirjade ja veebisündmuste kasutamisega. Kui kohapealsed kohtumised on sobilikumad üks-ühele kohtumiste, võrgustike ja suhete loomiseks, siis COVID-19 pandeemia võimaldas PlayGreeni liikmetel teada saada, et veebiüritused võivad olla väga kasulikud laiema publikuni jõudmiseks. Sellega seoses võivad piisava ajaga planeeritud veebiseminarid, olla väga head, eriti kui pakuvad sidemeid asjaosalistega, keda noored saavad imetleda või kes on oma ala eksperdid. Seda lähenemist kasutati PlayGreeni mentorlusetapis. Veebiseminaride info levitamiseks on kasulik koostada uudiskiri, et luua oma riigis jätkusuutlikkusest ja spordist huvitatud organisatsioonide võrgustik.

3.4 UEFA liikmetest alaliitude kommunikatsioonistrateegiad

Nagu mainitud, kujundas iga jalgpalliliit oma strateegia. Allpool on esile toodud konkreetset teadmised, mida PlayGreeni rakendavad klubid pidasid asjakohaseks:

Flaami jalgpalliliit: Voetbal Vlaanderen kasutas erinevaid meetodeid vabatahtlike kaasamiseks. Nad kasutasid otsest ja kaudset sihtrühmade leidmist. Jalgpalliliit jõudis paljude inimesteni, eriti Flaami jalgpalliringkondades, kes ei mänginud seda, kuid neid oli keeruline kaasa haarata perspektiivide puudumise tõttu, mis oli tingitud COVID-19 pandeemiast. See ei heidutanud Flaami alaliitu. Pingutama innustasid keskkondlik aspekt ja PlayGreen projekti missioon ja meeskond jätkas kommunikeerimist oma juba laia haardega kanalite kaudu. Flaami jalgpalliliit viis Instagrami lugude abil läbi viktoriine, pani pilte Facebooki. Reaktsioon Facebook postitustele ja Instagramile oli sihtauditooriumi poolt üsna hea. Saadi energiat ja kokku meeskond, et

kavandada teist üritust, mis ka tühistati COVID-19 tõttu. Nad said suurepäraseid vastuseid. Projekti viimases faasis keskendus alaliit PlayGreen missiooni järel info levitamise üritustele.

Eesti Jalgpalli Liit (EJL)

Eestis otsustati kaasata vabatahtlikke jalgpalliringkondadest ja seetõttu viidi kampaanid, värbamine ja hindamine läbi teisiti kui teistes osalevates riikides. Projekti tutvustav reklaamkampaania oli suunatud jalgpallialaste tegevuste kaudu jalgpallikogukonnale. Põhjus on lihtne, sest jalgpall on suurimaid harrastusspordialasid, mis hõlmab suurt hulka inimesi üle Eesti (mehed, naised, noored ja täiskasvanud). Seetõttu olid peamised kampaania väljundid Eesti Jalgpalli Liidu kanalid: koduleht, ajakiri JALKA, EJL pressiteated (uudised avaldati Eesti peamistes spordiportaalides - Soccer.net, Delfi ja Õhtuleht).

Projekti tutvustati erinevatel EJL korraldatud seminaridel: kogukonnajuhtidele, treeneritele, vabakutselistele jne. Lisaks kõik Eesti Premium Liiga klubid (12) said tutvustavad materjalid ja kutse PlayGreen projekti. Kampaania hõlmas peamiselt rohelise mõtteviisiga ettevõtteid (mõned näited: ABS Motors, Renault ametlik edasimüüja Eestis; Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus; CupLoop – topsiringlus; Tootjavastutusorganisatsioon; Reet Aus - Upmade), jalgpalliklubid (FC Flora, FCI Levadia, FC Viljandi Tulevik, FC Nõmme Kalju) ja vabatahtlikud.

Malta jalgpalliliit

Malta jalgpalliliit lõi kommunikatsioonikampaania kasutades sotsiaalmeediat, sest see on sihtrühma peamine kanal. Selle elluviimiseks tegid nad Instagrami ja Facebooki kontod, käivitasid koostöö kohalike MTÜ-de ja tudengiorganisatsioonidega. Seega jagades postitust PlayGreen projekti informatsiooniga suutis jalgpalliliit olla nähtav. Strateegiana reklaamis jalgpalliliit sotsiaalmeedias „rohelisi auhindu“, mis aitas samuti jälgijaid leida.

Kogu sisu loomiseks keskendus jalgpalliliit keskkonna ja spordiga seotud praegustele väljakutsetele ja lahenduste postitamisele eesmärgiga suurendada keskkonnateadlikkust ja edendada spordis osalemist. Oma peamise sihtrühma väljaselgitamiseks keskendusid nad rahvusvaheliste

üliõpilasorganisatsioonide, keskkonna- ja spordiühingute liikmetele vanuses 18–30 aastat, pöörates erilist tähelepanu naistele ja väljakutsetele, millega nad spordis osalemisel silmitsi seisavad. Kampaania töötas välja jalgpalliliit, mis oli juhendanud oma Green Teami, et täita kõiki teavituskampaania eesmäärke.

Leedu jalgpalliliit

Leedu jalgpalliliidu strateegia oli peamiselt seotud kolme etapiga: (1) planeerimine; (2) tegutsemine ja (3) tulemuste analüüs. Planeerimise etapis oli kõige olulisem PlayGreeni teemaga tutvumine, erinevat tüüpi parimate tavade ülevaatamine ning seejärel eesmärkide ja ideede väljapakkumine nende saavutamiseks. Teine osa oli tegeliku teavituse kavandamine: kõike efektiivsemate kommunikatsioonikanalite valik, milliseid sõnumeid tuleks jagada, kui sageli ja kes vastutavad. Levitamine nõudis loovust ja improviseerimist, kuid neil oli nutika meeskonna toetus. Ellu viimiseks tuginesid nad spetsiaalselt sotsiaalmeediale. Lõpuks viidi läbi analüüs, kui paljude inimestega suheldi, kui paljudeni jõuti ja millised olid tulemused.

IV PROJEKTI JÄTKUSUUTLIKKUS

4.1 Majandus

Projekti majanduslik jätkusuutlikkus sõltub iga organisatsiooni finantsseisust ja kasutatavatest vahenditest. Mõned saavad kasutada PlayGreen meetodit osana toimivatest programmidest, et meelitada ligi uusi inimesi, täpselt noori, kes tulevad erinevate taustade ja omadustega. Seda võivad rahastada ka välised sponsorid, kes soovivad pühenduda keskkondlikule jätkusuutlikkusele ja kliimamuutuste vastu võitlemisele ning näevad spordi püüdlusi kui vahendit laiema ja mitmekesisema publiku ette jõudmiseks oma ettevõtte sotsiaalse vastutuse (CSR) edendamiseks. Lisaks võivad mõned spordiorganisatsioonid osana enda CSR-ist investeerida jätkusuutlikkusse ja spordiprogrammidesse ning PlayGreen võib sobida ideaalselt.

4.2 Personal

Kui räägime personalist, siis mõtleme nii töötajate meeskonda (siin ka mentorid) ja vabatahtlike meeskonda.

Mentorid: nendena mõistetakse inimesi, kes töötavad alaliidus ja aitavad Green Team liikmetel õppida töö käigus. Mentoriks olemine võib anda emotsionaalset jõudu kuid võtta palju aega ja olla keerukas, sest vabatahtlike meeskonna seotuna hoimine võib olla väljakutse. Seetõttu on oluline seada täpsed eesmärgid ja arvestada teiste meeskonnaliikmete toetusega.

Vabatahtlikud: Nende kaasatuna hoidmine on üks väljakutse, mida esineb kõigis projektides. Noortel vabatahtlikel kipub olema mitmeid kohustusi ja kuigi nad võivad projekti alguses olla täis energiat ja motivatsiooni, on väljakutse hoida neid huvitatuna. Seetõttu on oluline vabatahtlikke, nende eesmärke ja ootusi tundma õppida ja teada, kui palju aega nad saavad pühendada. See tähendab, et mentoritel on oluline luua side vabatahtlikega ja veenduda, et neil on konsultant, kellelt õppida. Lisaks sellele võivad rahalised ja mitterahalised preemiad, mis ei pea olema väga kulukad, toimida väga tulusalt noorte kaasatuna hoidmiseks.

Selleks, et hoida vabatahtlikud spordi tegemise juures ja aktiivsena, on tähtis neile tõestada, et sport on turvaline paik, kus nad saavad olla iseendid. Algne initsiatiiv on tegeleda kliimamuutusega, kuid läbi selle missiooni on oluline luua terve suhe PlayGreen spordiüritustega ja luua turniir või mäng, mis vastab osalejate tüübile. Näiteks kõnnijalgpalli võivad harrastada mõlemast soost inimesed, kes on rohkem või vähem kogunud jalgpalli mängimises. Kuna vabatahtlikud on erinevad ja olud igas riigis või organisatsioonis võivad olla ka erinevad, siis iga jalgpalliliit kasutas PlayGreen meetodi esmasel rakendamisel erinevat lähenemist vabatahtlike kaasamiseks. Lugeja saab sellest lugeda järgmisest jaost.

V PLAYGREEN RAKENDAMINE PRAKTIKAS – Olulised õppetunnid

Kui PlayGreen partnerid viisid ellu PlayGreen metodoloogiat, mida saab kasutada igas spordiorganisatsioonis, siis oluline on märkida, et see kujundati piisavalt paindlikult, et igaüks võib seda kohandada ja luua oma PlayGreen meetod vastavalt erivajadustele. Selles jaos esitatakse kuidas iga UEFA liikmeks olev jalgpalliliit kasutas PlayGreen meetodit praktikas. Kui lugeja on spordiorganisatsiooni liige, mis sooviks tõmmata noori spordi tegemisse või

spordiorganisatsiooni liige, mis tahaks teha rohelisi võistlusi, siis on võimalik järgida erinevat lähenemist³⁰.

Eesti Jalgpalli Liit (EJL)

Eesti viis läbi kaks suurt üritust 04.07.2020 ja 04.10.2020. Esimene oli ühepäevane üritus „Mängime Roheliselt päev“. See üritus oli täispikk päev jalgpalli mängimiseks ja keskkondliku jätkusuutlikkuse sõnumi levitamiseks. Teisiti öeldes oli see Eesti Klubijalgpalli Festival, mida korraldati keskkonnasõbralikul viisil ja mis tõmbas avalikkuse tähelepanu keskkonnaküsimustele. Sel päeval toimus kolm erinevat jalgpallifinaali ja Green Team vabatahtlikel oli võimalus seda käsikäes korralda ja kavandada rohesõnumite levitamist. Kuna jalgpall on Eestis üks enim harrastatud spordiala, siis Green Team vabatahtlike suunamine jalgpallikogukonna juurde oli hea motivaator.

Vabatahtlike värbamiseks korraldas EJL 2019. aasta oktoobris kampaania, mis käivitati pressiteatega JALKA ajakirjas ja selles oli infot Green Team'iga liitumise kohta, registreerimisvorm ja link. Selle vastu oli suur huvi ja liitus 27 vabatahtlikku, enamuses noored naised, kuna kommunikatsioonis keskenduti nende kaasahaaramisele isegi kui jalgpall on valdavalt meeste sport Eestis. Green Team esimene kohtumine toimus 2020. aasta jaanuaris, kus määrati Green Team juht ja pandi paika konkreetne tegevuskava, sealhulgas järgmine kohtumine märtsis. Green Team oli töövalmis ja vabatahtlikud väga huvitatud võimalusest selles projektis kaasa lüüa. Kahjuks jõudis COVID-19 pandeemia Eestisse märtsis koos sellele järgneva üleriigilise sulgemise ja sproditegevuste peatamisega. Seetõttu tühistati kõik PlayGreen projekti kavandatud tegevused. Sel hetkel oli palju teadmatust nii korraldajate kui vabatahtlike hulgas ja peamiselt küsiti: „Kas ja kuidas peaksime jätkama?“

Et hoida vabatahtlikud projekti juures, kutsus EJL neid osalema vebinaridel, mida korraldas projekti koordinaator Ecoserveis (lugeja leiab infot nende kohta bit.ly/youtubeplaygreen), ja mis oli osa internetti kolinud koolitustööst. Lisaks said vabatahtlikud infot nii e-kirjade kui

³⁰ Each PlayGreen implementer Factsheet can be found here: <http://bit.ly/FactsheetsPlayGreen>

veebikohtumiste (Teams ja Skype) kaudu. Tänu visadusele ja järjepidevale isikule otsesuhtlusele, et mitte kaotada nende tahet olla seotud Green Team'iga, toimus teine üritus 4. oktoobril 2020. See oli pärast riiklike piirangute kaotamist ja andis „Rohelisele meeskonnale“ võimaluse olla organiseerijad. Jalgpalliliit kutsus üritusele mitmeid klubisid (FC Flora, FCI Levadia, FC Legion, FC Nõmme Kalju, FC Viljandi Tulevik; etc.). Lisaks kutsuti rahvast seda võistlust vaatama. Pandeemia teine laine tabas ka Eestit ja edasised plaanid tühistati. Vabatahtlikud olid tüdinenud ürituste kavandamisest ja tühistamisest.

Mentorid: Enamus mentorite ja projektijuhtide energiat läks spordiga mitte-tegelevate vabatahtlike leidmiseks „Rohelisse meeskonda“, samuti nende huvitatuse hoidmisele. Algas oli üsna lihtne, sest jalgpall on populaarne spordiala ja keskkonnateadlikud vabatahtlikud teavad jalgpalli tähtsust. Selleks, et PlayGreen projekt õnnestuks, palkas EJL palgalise projektijuhi, kelle peamine ülesanne oli ette valmistada, tutvustada ja ellu viia PlayGreen.

Vabatahtlikud: Kavandatud tegevuste läbiviimiseks kaasati Green Team'i liidriteks vabatahtlik ja ulatusliku kogemuse ja laia ühisikondliku tuntusega kõneisik. Ühises ettevõtmises on EJL projektijuht, Green Team juhid ja 27 vabatahtlikku. Praktilise poole pealt alustati projektis eelnimetatud ühepäevase spordifestivali ja selle erinevate sündmuste ja tegevustega.

Kui COVID-19 jõudis Eestisse 2020. aasta märtsis, suleti riik ja peatati sporditegevused. Eesti Jalgpalli Liit oli kavandanud kokku 4 tegevust ja püüeldi selle poole, et rohelised üritused toimuksid ning vabatahtlikud osaleksid. See saavutati ühendades jõud Ecoserveis'iga ja nõustamist tehti internetis. See näitab, kui tähtis on partnerlussuhete loomine.

Green Team koosneb 27 liikmest, kellest 4 kasutavad väga aktiivselt projekti vahendeid, eriti Green Tool, mille abil teavitatakse toimunud keskkondlikest tegevustest. Ülejäänud vabatahtlikud osalevad aktiivselt ettevalmistes ja viivad läbi rohestamise tegevuse võistluste ajal. Selles mõttes on nad osalised ja kaasatud Green Team juhtide kaudu, kes on kõige rohkem seotud tööriistade ja aruandluse kaudu.

Eesti näpunäited tulevastele rakendajatele

- Väga oluline on hoida sidet vabatahtlikega, kontakteeruda nendega Skype või Teams rakenduste abil.
- Pidage ühiseid veebikohtumisi, vahetage infot kergesti ja jagade muljeid!
- Isiklik (mitte veebis) suhtlus on väga oluline.
- Vajalik on võtta aega iga vabatahtlikuga eraldi suhtlemiseks, kaardistada igaühe asjaolusid ja kui keegi loobub, ta valmisolekut uuesti liituda. See oli olukord Eestis pärast COVID-19 kriisi.
- Riikides, kus jalgpall on väga menukas spordiala, oli heaks motivaatoriks Green Team vabatahtlike suunamine jalgpalli kogukonna juurde. Seda on võimalik saavutada ka teistel spordialadel.
- Parem on kavandada tegevusi suvehooajaks. Eestis pidid kõik planeeritud tegevused toimuma suvel kui vabatahtlikel on rohkem aega ja jalgpallihooaeg käib. COVID-19 pandeemia, ürituste ajastamine ja tingimused muutusid palju keerukamaks ja kogu jalgpallihooaja kalendrit muudeti. Kui midagi sarnast juhtub mõne teise PlayGreen pilootprojektiga, siis õppetunniks on kohtuda vabatahtlikega, et kohandada kõike nende kooli- ja töögraafikutega.
- Alatasa muutuvus olukorras, kus ühtegi lõplikku plaani ei saa teha ja ürituste korduvad tühistamised väsitavad vabatahtlike, on tähtis olla nendega empaatiline ja paindlik.

Malta jalgpalliliit

Malta jalgpalliliit viis läbi kokku 5 üritust, mis toimusid erinevates kohtades nagu Birzebuggia, Golden Bay. Kõikides osales üle 30 vabatahtliku. Põhimõtteliselt valiti hästi teada ja kuulsad asukohad, mis andis nii Green Participant vabatahtlikele kui Green Team'ile võimaluse sportida vabas õhus, mis tundub alati meeldivam neile, kes kas pole enne sporti teinud või selle unarusse jätanud.

Kõik üritused olid seotud looduse puhastamisega, mis on kriitiline küsimus Maltal plasti ja mikroplasti tõttu. Malta jalgpalliliit valis koristamise, kuna kogutud prügi hulk jättis vabatahtlikesse sügava jälje, sest nad nägid oma tegevuse tähendust ja tähtsust. See oli neile nagu seesmine auhind tegutsemise eest ja võimaldas mitmesugustele inimestele saata PlayGreen sõnumi. Malta valem oli: Looduskeskkond + Keskkondlik aktuaalne teema, millest sünnib mõju + sport + sotsiaalsed suhted.

See on lisaks keskkonnavalase jalajälje vähendamisse, kasutades algusest peale „Rohelist tööriista“. Malta jalgpalliliidu töötajate sõnul on alaliit praeguseks peaaegu saavutanud eesmärgid, milleks on võistlustel käivate inimeste mõju vähendamine (nt transpordi jagamine) ja paberi koguste vähendamine.

Mentorid: Mentorid pingutasid palju vabatahtlike kokku saamiseks. Kõigepealt võeti ühendust Malta Ülikooliga, põgenike, roheliste MTÜ-de ja ühendustega koolides nin kohalikes kogukondades.

Vabatahtlikud: Paljud olid huvitatud ja inspireeritud PlayGreen peamisest ideest. Nad osalised kahel üritusel, kuid talvel pärast pikka pausi ja selle järgnenud COVID-19 karantiini jätkasid vaid kõige motiveeritumad. See näitas jalgpallilidule, et väga oluline on hoida vabatahtlikega regulaarselt kontakti, korraldades väikeseid sündmusi/sportlikke tegevusi (osana sotsialiseerumisest) ja andes kingitusi, isegi kui need on üritused on väikesed. Malta jalgpalliliit mõistis, et hea motivatsioon kogunevatele õpilastele/noortele on preemia nagu sertifikaadid ja soovituskirjad, mida saab tulevikus kasutada tööle kandideerimiseks.

Malta näpunäited tulevastele rakendajatele

- Planeerimiseks on näost-näku kohtumised paremad kui interneti vahendusel.
- Selleks, et kaasta Green Team ja Green Participant vabatahtlikud spordi juurde, on oluline pakkuda turvalist keskkonda ja julgustada kogukonna/tegevusvaldkonna juhte mängima nendega koos.
- See toimib, kui kõigepealt teha keskkonnavalast tööd ja seejärel kaasata Green Team mängudesse, sest neis on tekkinud kogukonna tunne ja kaaslastega on lihtsam koos mängida.
- Pakkudes hüvesid, mida saab kasutada spordivõistlustel ja mis on ka jätkusuutlikud kingitused, saab hoida vabatahtlikke seotuna.
- Pakkudes preemiaid töö eest hoiab vabatahtlikud motiveerituna.
- Ürituste korraldamine muudab vabatahtlike jaoks lihtsamaks hilisema koos mängimise.

Flaami jalgpalliliit

Voetbal Vlaanderen kavandas kahte väga detailset suurt üritust. Esimene võistlus oli Keizer Karel Cup. See on minijalgpalli turniir Gentis enam kui 1000 osalejaga, mis pidi toimuma juuni lõpus

2020. aastal. Neil oli ametlik allkirjastatud leping turniiri korraldava ettevõttega, et muuta see „Mängime roheliselt“ ürituseks. Ettevõtte ja Voetbal Vlaanderen soovisid teha seda võistlust jätkusuutlikumaks. Keizer Karel Cup võiks kasu saada PlayGreen meetodist kestlikumaks muutmisel. Voetbal Vlaanderen võiks kasu saada Keizer Karel Cup võistlusest, sest neil on pikka ajalugu turniiri korraldamisel. Nad jõuavad alati paljude noorte inimesteni, seega oleks tekkinud suurepärase koostöö. Meil oli kaks kohtumist tagasivaatavalt 2019. aasta võistluse planeerimisele. Numbrate (toidutellimused, jäätmekulud jne)alusel püüdis Flaami jalgpalliliit koos PlayGreen vabatahtlikega leida kohti, kus on võimalik saavutada suurimaid „võite“ jätkusuutlikkuses. Kuid üritus tühistati esimese üleriigilise sulgemise tõttu.

Flaami jalgpalliliit jätkas ja septembris-oktoobris 2020 otsustati korraldada uus üritus. See tähendas Foot Festivali PlayGreen versiooni korraldamist Leuvenis. 11. novembriks 2020 oli kavandatud suur üritus 4 klubi osavõtul. Kaks Belgia naiste rahvuskoondise Red Flames liiget pidid osalema, kuna sel turniiril oli kavas oli pühendada tähelepanu noortele tüdrukutele. Tehti ajurünnak roheliste tegevuste jaoks ja me tellisime puidust, ümbertöödeldavad žetoonid toidu ja jookide ostmiseks. Tellisime PlayGreen jätkusuutlikud lõunakarbid. Kõik oli valmis.

Paar nädalat enne sündmuse toimumist, suleti Belgia teist korda üleriigiliselt. Taaskord jäeti ära kõik spordivõistlused.

Mentorid: kui personal ja mentorid liitusid projektiga, arvasid nad, et Green Team vabatahtlikest „juhtidel“ on palju energiad ja tahet tegelikult meeskonda juhtida. Projekti edenedes oli neid raske hoida kaasatuna. COVID-19 pandeemia tõttu ei nähtud selles perspektiivi. Green Team „juhid“ leidsid muid tegevusi ja lahkusid projektist. Seda ei nähtud ette, kuid see andis mentoritele vajalikku mõtteainet.

Vabatahtlikud: Flaami jalgpalliliit alustas ulatusliku teavituskampaaniaga, et värvata vabatahtlikke Aluges läksid asjad hästi. Nad kombineerisid suunatud sotsiaalmeediakampaania (otsene lähenemine) vahendatud kommunikatsiooniga läbi erinevate organisatsioonide, mis töötavad noorte jätkusuutlikkusega tegelevate inimestega.

Flandria „Roheline meeskond“ näitas üles soovi ja tahet eriti riikideülel kohtumisel Eestis. Nad mitte ainult ei sidunud end tegevustega, kuid pakkusid nutikaid lahendusi ja andsid panuse Green Team video³¹ filmimisse ja toimetamisse. Kohalikul tasandil toimusid mitmed suurepäraseid ajurünnakud ja ideekorjed rohelisteks üritusteteks. Olulisena on ka see, et grupp oli väga mitmekesine ja see tagas edu kavandamisel.

Kui aga Green Team vabatahtlike roll muutus aktiivsemaks, siis paljud loobusid. Noorte jaoks on erinevaid tegevusi ja võimalusi olla vabatahtlik väga palju, et pole lihtne „rahva seast välja paista“. Vabatahtlikelt nõutud aeg ja pingutus oli päris suur. Seega mõeldi kampaania ümber ja alustati koostööd Genti suure olemasoleva turniiriga Keizer Karel Cup, et seda rohestada. Flaami jalgpalliliit tegi kõik ettevalmistused, kasutades „Rohelist tööriista“, ent siis tabas riiki COVID-19. Turniir tühistati ja Green Team entusiasm langes nullist allapoole. Nagu mainitud, siis teisel katsel käivitati Green Team täpsema sihtrühma vabatahtlikega ja analüüsiti võimalikke üritusi. Lõpuks otsustati läbi viia PlayGreen üritus, mis oli seotud Keizer Karel karikaturniiriga.

Flaami näpunäited tulevastele rakendajatele

- Vabatahtlike entusiasm on seotud tegevuste ja üritustega.
- Vabatahtlikel peab olema konkreetne eesmärk, perspektiiv ja ajaraam, et hoida neid kaasatuna.
- Sotsiaalmeedia on kasul esmaseks teavituseks ja kasutatav projekti ajal, kuid otsesõnumid ja isiklik kontakt on parem nende kaasamiseks.

Leedu jalgpalliliit

Leedu jalgpalliliit alustast esmast arendust teavitusplaanist. Levitati uudist, et alaliit liitub PlayGreen projektiga ja veebis avati registreerimine Green Team'iga liitumiseks. Esimeses voorus ei olnud palju liitujaid ja seetõttu laiendati kommunikatsiooni, saates kutseid ettevõtetesse, mis kasutavad vabatahtlikke ja on keskendunud keskkonnaküsimustele. See osutus tulusaks ja Green Team'i leiti 20 vabatahtlikku.

³¹ First video of the bit.ly/youtubeplaygreen series

Esimene online-kohtumine meeskonnaga lubas mõista, miks vabatahtlikud registreerisid. Jalgpalliliit mõistis, et osa vabatahtlikest registreerus huvi tõttu projekti, kuid mitte tegevuste vastu. Vajalik on märkida, et vabatahtlik tegevus pole juurdunud Leedus, kultuuriruumis puuduvad traditsioonid. Seega otsustas Leedu jalgpalliliit töötada nende Green Team liikmetega, kel oli suurem huvi end siduda ja nii keskenduti kvaliteedile mitte kvantiteedile liikmete arvu mõistes. See võimaldas läbi viia kõrge kvaliteediga tegevusi ja kasutada väga aktiivset Green Team tuumikgruppi.

Leedu jalgpalliliit korraldas mitmeid veebipõhiseid kohtumisi vabatahtlike nõustamiseks ja võttis vastu strateegia, millega anti neile täpsemaid ülesandeid ideede stimuleerimiseks ja meeskonnas püsimiseks. Neil õnnestus kokku saada väga positiivne suure potentsiaaliga meeskond Kuigi COVID-19 piiras kavandatud tegevuste mitmekesisust, suutsid nad keskenduda teistele viisidele PlayGreen eesmärkide saavutamiseks. Planeerimine viidi võimalikult palju interneti ja veebruaris korraldati turniir, milles kasutati Green Tool vahendeid, et rakendada Green Team poolt välja mõeldud rohelisi tegevusi.

Leedu jalgpalliliidu meelest saavutatakse muutusi kahel viisil: viies läbi konkreetseid tegevusi ja teemat kajastades. Projekti alguses otsustas Leedu jalgpalliliit teha mõlemat – kasutada vastavaid tööriistu, korraldada üritus, parandada igapäevast käitumist, aga ka teha mitmeid teavituskampaaniad, näidates peamisi sõnumeid ja innustades inimesi liituma. COVID-19 tõttu pidi jalgpalliliit muutma plaane ja keskenduma rohkem tegevustele internetis: töötoad, seminarid, kohtumised ja ka teavitustöö.

Mentorid: Eraldi inimene määrati PlayGreen mänedžeriks. Tegu oli noore inimesega jalgpalliliidus, mis loomulikult aitas eesmärgistatult leida ja kaasata Green Team liikmeid. Nagu ta ütleb: „vabatahtlikud peavad olemad motiveeritud ja tundma end meeskonna oluliste liikmetena“.

Vabatahtlikud: Nad saavad end tunda olulisena, kui jagada nende vahel vastutust. Üks edukatest trikkidest oli fotosessioon, mis oli tulemuslik jalgpalliliidu jaoks ja personaalselt igale

vabatahtlikule. Nad olid rõõmsad tasuta pildistamise üle ja jagasid fotosid oma sotsiaalmeedia kontodel. Leedu jalgpalliliit sai pilte kasutada meedias projektist rääkimiseks. Ka tunne olla meeskonna jaoks tähtis, tunnustatud ja vajalik inspireerib osalema ja panustama.

Vabatahtlikud on tähtsaimad liikmed võistluste korraldamises ja teiste noortega suhtlemises. Igal veebikohtumisel paluti igal vabatahtlikul leida mingit teavet, uurida teema kohta, valmistuda ette ideede tutvustamiseks. Veelgi enam, iga tegevuse käigus oli kõigil võimalik jagada arvamusi ja mõtteid. Andes selleks ruumi, suutis jalgpalliliit hoida Green Team'i keskendunud roheliste tegevuste planeerimisele ja luua turvalise keskkonna ka sportimiseks.

Leedu näpunäited tulevastele rakendajatele

- Ole kohanemisvõimeline
- Kvaliteet on parem kui kvantiteet
- Pakkuge konkreetseid ülesandeid vabatahtlike kaasamiseks
- Väljakutsed on normaalsed ja osaks projektidest ja programmidest
- Muutke vabatahtlikud meeskonna osaks, tunnustage nende panust ametlikus kommunikatsioonis, nt. organisatsiooni sotsiaalmeedias levitatud fotodel, kus nad on meeskonna liikmed.

VI Järeldused ja õppetunnid

PlayGreen on muutunud meetodiks, millel on üksikasjalik, hästi organiseeritud struktuur kohandatavate ja paindlike tegevuste ning ressurssidega, mis võimaldab erinevate spordiorganisatsioonidel seadistada oma spordiala vajadustele ja olemusele, et nad saavutaksid sarnaseid tulemusi kui PlayGreen algelt. Selles peatükis soovime välja tuua peamised õppetunnid, mis toovad kasu tulevikus PlayGreen meetodit ellu viia soovivatele organisatsioonidele.

Spordiga mittetegelevate noorte kaasamine spordi juurde keskkonnaalaste stiimulite abiga on tõepoolest väga innovatiivne lähenemine. PlayGreeni meeskond pingutas, et luua ulatuslik

ühtlustatud meetod, kasutades analüüsivahendina „Rohelist tööriista“, kuid jätta see rakendajatele avatuks.

Peamised õppetunnid keskkonnateadlike vabatahtlike kaasamiseks sporditegevustesse

1. Võtke ühendust organisatsioonidega, milles osalevad või selle tegevust veavad noored inimesed, kes hoolivad kliimamuutustest ja keskkonnakaitsest.
2. Keskenduge saadikutele – väike grupp huvitatud vabatahtlike on alati parem kui palju inimesi, keda köidab see vähem. Hästi kui mõned nendest tegelevad spordiga, kuid vajalik on luua turvaline keskkond.
3. Leidke kuulsusi eeskujudeks seda üritust esitlema.
4. Kaasake noori inimesi juhtideks ja mentoriteks. Lisaks heale eeskujule usaldavad inimesed rohkem neid, kellega on sarnasusi või „kes näevad välja“ samamoodi.
5. Küsige vabatahtlike isiklike huvide kohta, et anda neile ülesandeid vastavalt nende huvidele jätkusuutlikkuse osas. Kokkupuude spordiga tekib hiljem, kui jalgpallivõistlust juba kavandatakse.
6. Looge mõttestatud tegevusi, mida osalejad väärtustaksid, ja näidake nende tegevuste mõju, et need sobituksid vabatahtlike sisemise motivatsiooniga ja hoiaks neid huvitatuna.
7. Pöörduge nende kui inimeste poole. Küsige, kuidas nad end tunnevad, mis meeldib ja mida kardavad jalgpalli mängides või muul spordialal (kui tegelevad)?
8. Vabatahtlike saab kõita, kui pakkuda hüvesid, mida saab kasutada spordiüritustel, ja mis on ka jätkusuutlikud kingitused.
9. Võimaldades vabatahtlikel üritusi organiseerida, muudab see hilisema sportimise lihtsamaks.
10. Hästi toimib see, kui esmalt panna rõhku keskkonnale ja viia nendega läbi rohelist tegevust. Selle lõppedes saab neid kaasata „Rohelisse meeskonda“. Seda seeõttu et neis on juba tekkinud ühtsuse tunne ja palju lihtsam on mängida koos nendega, kellega tehti üritust.
11. Korraldades spordiürituse pärast keskkonnaprojekti nagu jäätmete kogumist rannalt näib toimivat, et saavutada „Roheliste vabatahtlike“ suuremat osalust ja panust.

Peamised õppetunnid seoses PlayGreen meetodiga

12. Kasutage kohe algusest „Rohelist tööriista“, et selgitada keskkonnaalaseid mõisteid.
13. Kasutage näost-näku kohtumisi plaaneerimiseks ja pakkuge osalejatele süüa või juua. Vestluse algatamiseks olgu see taimetoiduline.

14. Pakkuge loenguid kliimamuutuste ja spordi kohta kui ka vahendeid, et vabatahtlikud saaksid tegevusi läbi viia.
15. Tehke küsitlusi, mis on arusaadavad ja praktilised.
16. Kutsuge kohale ajakirjandus ja tehke ülevaateid sotsiaalmeedias.
17. Paluge „Rohelisel meeskonnal“ luua oma tegemiste selgitamiseks veebikampaania

Viimasena tahame rõhutada asjaolu, et PlayGreen'i testiti jalgpallis, kuid see on disainitud kasutamiseks iga spordiorganisatsiooni poolt erinevatel aladel. Kui see juhend jõuab teieni ja soovite kaasata keskkonnateadlikke vabatahtlikke kaasata spordi juurde PlayGreen meetodi järgi, siis ärge kahelge meiega ühendust võtma.

Lisa:

Lisa 1: PlayGreen vabatahtliku positsioon

Liitu PlayGreen'iga

Ja ole Green Team vabatahtlik!

Missioon

Saa osa meie teekonnast, et edendada keskkonnavalast jätkusuutlikku käitumist spordis!

Võimaluse kohta

„Rohelise meeskonna vabatahtlik“ on positiivsete, looduskaitse ja keskkonna parandamise, tegevuste saadik. Spordivõistluste keskkonnamõju on tõendatult suur ja „Rohelise meeskonna vabatahtlikud“ aitavad võielda kliimakriisidega, leides uusi ja loovaid viise selle mõju vähendamiseks ja spordivõistluste muutmiseks ökoloogiliselt jätkusuutlikuks. Kui püüdle inimeste mõjutamise ja nende käitumise muutmise poole, et parandada nende keskkonda, siis me vajame Sind!

Vastutus

Roll tähendab 5 keskkonna-sõbraliku rohujuureskandi jalgpalliturniiri korraldamist 6 kuu jooksul, saades toetust kohaliku jalgpalliliidu meeskonnalt. Sina saad pakkuda loovaid lahendusi ja ideid, kuidas iga turniir võiks olla „rohelisem“, tõsta keskkonnateadlikkust ja edendades jätkusuutlikku käitumist oma kogukonnas.

Miks end siduda?

- Kui tahad midagi muuta, pakkudes lahendusi spordivõistluste ja kulutatud ressurside või toodetud jäätmete ökoloogilise jälje vähendamiseks.
- Arenda ja täienda ürituse koordineerimise ja planeerimise oskusi.
- Arenda ja täienda inimeste juhtimise oskusi

- Võimalused reisida välismaale teistele üritustele.
- Võimalus olla osa üleeuroopalisest spordi- ja keskkonnaentusiastide meeskonnast.
- Mentorluse ja koolituste võimalused.

Mida meie otsime?

- Motiveeritud. Mõnetised teadmised ürituste korraldamisest on abiks, kuid mitte nõutavad. Sind toetavad kohalik jalgpalliliit ja üleeuroopaline spordi- ja keskkonnaekspertide meeskond.
- Liitunud Green Volunteers meeskonnaga, mis töötab koos ühes kohas ja aitab kaasa positiivsetele muutustele.
- Sulle pakutakse võimalust juhtida teiste vabatahtlike gruppe, koguda andmeid, luua sidemeid, suhelda osalejate ja jalgpalliliidu esindajatega.

Nõutud oskused

- Võime töötada meeskondas ja samas näidata vajadusel initsiatiivi.
- Hea suhtlemisoskus.
- Inglise keele mõistmine on abiks, kuid mitte hädavajalik.
- Kirg ja pühendumus positiivsete muutuste elluviimiseks.
- Valmisolek reisida vajaduse tekkides.

Peamised omandatavad oskused

- Meeskonnatöö
- Juhtimine
- Andmetöötlus
- Inimeste juhtimine
- Ürituste planeerimine ja korraldamine
- Teadlikkus keskkonnaküsimustes

Tööaeg: Paindlik

Kulud: Kulud kaetakse täielikult. Näiteks reis rahvusvahelise projekti koosolekutele kaetakse alaliu poolt.

Kui soovite rohkem teada saada või kandideerida, siis palun võtke ühendust:

Greta Guižauskaitė: g.guizauskaite@lff.lt

Juta Petersoo: vabatahtlikud@jalgpall.ee

Nand De Klerck: nand.de.klerck@voetbalvlaanderen.be

Peter Busuttil: peter.busuttil@mfa.com.mt

Üldinfo

Cristina Bajet: cristina.bajet@ecoserveis.net

Lisa 2: PlayGreen ürituse aruandevorm

Ürituse omadused

Pange kirja ürituste toimumise riik, linn ja staadion, toimumise ajavahemik, osalejate arv ning mõjud, mida nägite ja soovisite lahendada. Mis tegevusi viisite ellu ja kuidas suhtute tulemustesse ja mida õppisite?

Kokkuvõte kuuest (6) keskkonnavalasest tegevusest

Sisestage viide, kust on Green Tool leitav: [\[Link\]](#)

Rohelised tegevused lühidalt

Lisage ridu vastavalt vajadusele. Me toome näite.

Mõju valdkond	Keskkondlik mõju	Tegevused ürituse kestlikumaks muutmisel	Results
Näide: toit	Staadionil müüakse vaid lihatooteid	Pakkuda valikut taimetoitlastele ja rangelt taimetoitlastele	50% inimestest sõi taimetoite.

Teavituskampania omadused

Kirjutage, mida tegite inimeste teadlikkuse tõstmiseks keskkonnamõjudest ja sobivusel lisage viiteid. Selgitage, mis teie arvates toimis ja mis oli keerukas.

--

Teavituskampania lühidalt

Lisage ridu vastavalt vajadusele. Me toome näite.

Eesmärk	Kellele? (sihtrühm)	Sõnum (peamine)	Mis on tehtud?	Saavutatud kontaktide arv	Viited
---------	------------------------	--------------------	----------------	------------------------------	--------

				(ja tõendus, kui võimalik)	
Näide: panna kliima- muutustest vähe- teadlikud Jalgpalli- fännid mõistma probleemi ulatust.	Jalgpalli- fännid	Kliimamuutus on oluline ja Sinul on roll sellega tegelemisel!	Raadiosaade, milles selgitatakse, miks korraldate seda spordiüritust.	Raadiosaatel oli 100 kuulajat. Meil on selle kohta e-kiri isikult, kes saadet toimetab.	Link fotole ühest meist raadiosaates.